

MINISTER FINANSÓW

AE 1/0602/19/RMP/09/BMI9-16945

Warszawa, dnia 11 stycznia 2010 r.

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

W związku z pismem z dnia 22 grudnia 2009 r., znak: BPS/DSK-043-2280/09, przy którym przesłane zostało oświadczenie Pana Senatora Władysława Sidorowicza złożone podczas 46 posiedzenia Senatu w dniu 17 grudnia 2009 r. w sprawie kontroli oświadczeń o przeznaczeniu nabywanych olejów opałowych przeprowadzonej przez Naczelnika Urzędu Celnego we Wrocławiu uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Z treści oświadczenia Pana Senatora Władysława Sidorowicza wynika, iż przedmiotową kontrolą objęto okres od czerwca do grudnia 2004 r. Obowiązujące wówczas przepisy nie obligowały podatnika do odmowy sprzedaży oleju opałowego z zastosowaniem obniżonej stawki podatku akcyzowego, w sytuacji złożenia przez kupującego kompletnego pod względem formalnym i czytelnego oświadczenia. Natomiast niezłożenie przez nabywcę oświadczenia lub podanie w oświadczeniu niepełnych informacji, tj. niespełnienie wymogów formalnych określonych przepisami prawa stanowiło dla sprzedawcy podstawę do odmowy sprzedaży ww. wyrobów po cenie zawierającej stawkę akcyzy właściwą dla olejów przeznaczonych na cele opałowe.

Należy zatem uznać, iż sam fakt uzyskania oświadczenia zawierającego w swojej treści wszystkie elementy określone w przepisach dawał podatnikowi prawo do stosowania obniżonej stawki akcyzy na przedmiotowe wyroby.

W związku z czym, obowiązkiem sprzedającego było uzyskanie od nabywcy oświadczenia określonej treści, załączenie go do dokumentów, złożenie miesięcznego zestawienia uzyskanych oświadczeń. Przyjmując od nabywców przedmiotowe oświadczenia sprzedający

winien dokonać ich weryfikacji formalnej, tj. ocenić, czy zawierają one wszystkie wymagane przepisami dane.

Tym niemniej należy podkreślić, iż w stanie prawnym od 1 maja 2004 r. do 28 lutego 2009 r. sprzedający nie tylko nie miał obowiązku weryfikowania prawdziwości wymaganych oświadczeń ale też nie miał ku temu stosownych instrumentów. W takim zaś przypadku, gdy w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego stwierdzono, że sprzedawca posiadał fałszywe oświadczenia o przeznaczeniu ww. wyrobów, a nie zdołano udowodnić sprzedawcy, iż wiedział o nieprawdziwości tych oświadczeń, wówczas nie może on ponosić ich konsekwencji. Każdy przypadek wymaga jednak indywidualnego rozpatrzenia przez organy podatkowe.

Chciałbym również zauważyć, iż powyższe stanowisko Ministerstwa Finansów zostało przesłane Komitetowi Koordynacyjnemu Dystrybutorów Lekkiego Oleju Opałowego jak również przedstawione podczas spotkania, które odbyło się w dniu 29 października 2009 r. w Ministerstwie Finansów z przedstawicielami tego Komitetu.

Ponadto zgodnie z ustaleniami dokonanymi w trakcie ww. spotkania w celu zapewnienia jednolitego stosowania prawa podatkowego przez organy podatkowe i organy kontroli skarbowej, powyższe stanowisko zostało przekazane do wiadomości wszystkim dyrektorom izb celnych i dyrektorom urzędów kontroli skarbowej.

Należy jednak podkreślić, że organy podatkowe prowadzą postępowanie kontrolne w sposób samodzielny i w ramach obowiązującego prawa dokonują interpretacji przepisów mających zastosowanie w sprawie. Stąd też, wszelka ingerencja w kompetencje organów podatkowych mogłaby podważyć ich obiektywność, a ponadto naruszyć zasadę dwuinstancyjności postępowania podatkowego, o której mowa w art. 127 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa* (Dz. U. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.).

Organ podatkowy prowadząc kontrole zasadności korzystania przez dystrybutorów oleju opałowego z obniżonej stawki podatku akcyzowego przy sprzedaży oleju opałowego na cele grzewcze, dokonują oceny pobieranych przez nich oświadczeń pod względem formalnym, tj. spełnienia wymogów określonych w przepisach prawa. Ponadto, dokonują ich oceny pod względem materialnym, tzn. przeprowadzają identyfikację osób je składających, a także konfrontują (w ramach czynności sprawdzających, przesłuchań, oględzin) dane z oświadczeń z rzeczywistym wykorzystaniem oleju opałowego. Jednakże ostateczna ocena zasadności korzystania z obniżonej stawki podatku akcyzowego przez podmiot kontrolowany jest dokonywana na podstawie całego materiału dowodowego zebranego w trakcie postępowania podatkowego.

Przedstawione powyżej działania wynikają z uprawnień jakie posiadają organy podatkowe do oceny zebranych w trakcie kontroli dowodów, m.in. oświadczeń z punktu widzenia ogólnych zasad postępowania podatkowego, a przede wszystkim zasady swobodnej oceny dowodów określonej w art. 191 *Ordynacji podatkowej*. Ocena dowodów prowadzona jest pod kątem ich znaczenia i wartości dla toczącego się postępowania kontrolnego.

Zgodnie z art. 13 § 1 *Ordynacji podatkowej* organami podatkowymi stosownie do swojej właściwości są m.in. naczelnik urzędu celnego – jako organ I instancji oraz dyrektor izby celnej – jako organ odwoławczy od decyzji naczelnika urzędu celnego. W zakresie działania obu tych organów znajdują się sprawy związane z wymiarem i poborem podatku akcyzowego. W przypadku, gdy strona nie zgadza się z ustaleniami zawartymi w decyzji wydanej przez organ podatkowy, przysługuje jej prawo do odwołania się do właściwego organu odwoławczego. Organ drugiej instancji rozpatrując sprawę dokonuje ponownej oceny całego zebranego materiału dowodowego, prawidłowości przeprowadzonego postępowania kontrolnego, zarówno pod względem merytorycznym jak i formalnoprawnym, w tym dokonuje oceny, pod kątem prawidłowości zastosowanych przepisów prawa.

Ponadto zgodnie z art. 1 § 1 i 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. *Prawo o ustroju sądów administracyjnych* (Dz. U. Nr 153, poz. 1269, z późn. zm.) sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości przez kontrolę działalności administracji publicznej, która przejawia się m.in. orzekaniem w sprawach skarg na decyzje administracyjne.

Natomiast Minister Finansów jest organem podatkowym I instancji w zakresie postępowań nadzorczych prowadzonych z urzędu. Zarazem jest też podatkowym organem odwoławczym od decyzji wydanych przez siebie w tych postępowaniach (art. 13 § 2 *Ordynacji podatkowej*).

Z powyższego wynika, że przepisy prawa nie dają Ministrowi Finansów uprawnienia do oceny i ingerencji w postępowania toczące się przed organami podatkowymi. Doprowadziłoby to do naruszenia zasady niezależności organów podatkowych i przekreślenia zasady dwuinstancyjności postępowań oraz wiązałoby się z ryzykiem uchylania przez sądy administracyjne decyzji tych organów z uwagi na brak bezstronności i samodzielności. Ponadto, jak wspomniano powyżej, to sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości przez kontrolę działalności administracji publicznej, a nie Minister Finansów, który jest częścią tej administracji.

Do wiadomości:

1. Biuro Ministra
2. a/a

z powiędzienia
Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU
Jacek Kapica